

N:o 93.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 4 maj 1904
— — — — Andra Kammaren den 4 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl.
Maj:ts proposition om godkännande af ett köpe- och
bytesaftal rörande telefontäten i Stockholm med omnejd.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 92.)

Till Konungen.

I proposition (n:o 69) af den 26 sistlidne mars har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att, med gillande af ett utaf telegrafstyrelsen med styrelserna för Stockholms allmänna telefonaktiebolag och för Stockholms belltelefonaktiebolag träffadt köpe- och bytesaftal rörande telefontäten i Stockholm med omnejd, bemyndiga riksgäldskontoret att under innevarande år tillhandahålla telegrafstyrelsen det belopp, som efter uträkning och Eders Kungl.

Maj:ts pröfning erfordrades för fullgörande af den på styrelsen ankommande betalningsskyldighet enligt nämnda aftal, att af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom beloppets öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tjugo år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämnade tillgång, dock så, att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

För två år sedan gjorde Eders Kungl. Maj:t till Riksdagen framställning om förvärfvande åt telegrafverket af samtliga de enskilda telefonanläggningarna i Stockholm med omnejd. Denna framställning vann emellertid icke Riksdagens bifall. Med hänsyn härtill har försök nu gjorts att på annat sätt reglera förhållandet mellan rikstelefonnätet och de enskilda telefonnäten i hufvudstaden och dess omgifningar, och har i sådant afseende mellan telegrafstyrelsen, å ena, och de båda sinesemellan samarbetande enskilda telefonbolagen i Stockholm, å andra sidan, uppgörelse träffats om ett aftal, hvarigenom ifrågavarande område skulle uppdelas i två skilda verksamhetsfält, det ena för statens telefonväsende och det andra för de enskilda bolagens, och skulle i sammanhang härmed fri samtrafik anordnas mellan de olika telefonnäten.

Vid granskning af detta aftal, som genom Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition blifvit underställt Riksdagens pröfning, har Riksdagen särskildt funnit anledning till erinran med afseende å det förhållande, att staten genom aftalet skulle, hvad angår rikets största kommun och dess omnejd, afhända sig rätten att bestämma afgifterna för rikstelefonens tillhandahållande åt allmänheten samt binda sig vid upprätthållande af viss i aftalet fastställd taxa härför. Utan medgifvande af de enskilda bolagen skulle staten sålunda icke kunna företaga någon ändring i denna taxa, och enda utvägen för staten att blifva fri från detta beroende, som helt visst snart komme att visa sig besvärande, skulle vara att begagna sig af den i aftalet medgifna rätten att inlösa hela det enskilda telefonnätet. Och denna inlösen skulle, när den komme att ske, äga rum på villkor, som redan nu blifvit bestämda. Detta har syntes Riksdagen vara i hög grad oegentligt, då man icke bör lämna obeaktadt, att på ganska kort tid väsentligen förändrade förhållanden kunna inträda med afseende å telefonväsendet, dess utveckling och anordningarna för detsamma.

De betänkligheter, som här ofvan framhållits med afseende å vissa stadganden i det ifrågasatta aftalet, måste enligt Riksdagens mening

tillmätas afgörande betydelse, och Riksdagen har ansett sig redan på grund häraf vara förhindrad godkänna detta aftal. Riksdagen, som vid sådant förhållande saknat anledning att ingå i pröfning af öfriga bestämmelser i aftalet, har därför icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Stockholm den 4 maj 1904.

Med undersåtlig vördnad.